

[Hanne Severinsen]

sinde i Danmarkshistorien har haft så mange arbejdspladser, som vi har i dag. Det betyder ikke, at vi har fået has på den beklagelige arbejdsløshed, men det skyldes snarere, at vi de sidste 10 år har fået 320.000 nye på arbejdsmarkedet, og når man sammenholder dette med det arbejdsløshedstal, vi har i øjeblikket, ca. 258.000, kan man allerede af disse tal se, at der trods nye maskiner og ny teknologi er flere arbejdspladser i dag, end der var for 10 år siden; men det er nogle andre arbejdspladser, og sådan vil det blive ved med at være.

Vores problemer i disse år er, at nu, hvor der er ved at komme gang i beskæftigelsen i den private sektor, opstår der uvægerlig en lang række flaskehalse, hvor der bliver mangel på arbejdskraft, samtidig med at vi stadig har den store arbejdsløshed. Vi behøver altså nogle mekanismer, der i højere grad tilskynder til uddannelse, til omskoling, sådan at vi kan opfange det nye opsving og den nye optimisme i erhvervslivet.

Vi har i årevis talt om de mange døde dagpengemilliarder, der blot blev brugt til at tvinge folk i uvirksomhed, og der har været talt op ad stolper og ned ad vægge om, hvor vigtigt det var, at man prøvede at omskole dem, som havde svært ved at finde beskæftigelse. Men stadig er man stødt på den barriere, at de ledige skulle være til rådighed for arbejdsmarkedet og derfor ikke kunne gå i gang med en kompetencegivende uddannelse.

Med lovforslag nr. L 109 bliver der mulighed for, at man kan få en uddannelse, som kan kvalificere til et andet fag end det, man oprindeligt var blevet arbejdsløs i. Det betyder en klar forbedring af de langtidslediges muligheder for at opnå en varig tilknytning til arbejdsmarkedet. Det er uholdbart for den langtidsledige ustandselig at skulle bevæge sig imellem ledighed og jobtilbud, men det skyldes bl.a., at der beklageligvis er et stigende antal, som er kommet ind under ordningen, og derfor er det svært at finde nogle jobtilbud, som er relevante, og som fører til varig beskæftigelse, og vi ser jo, at det kommer til at gælde i stigende grad i disse år.

Lovforslaget indebærer, at hele uddannelsessystemet nu kommer til at stå til rådighed for den langtidsledige, og det betyder, at mange af de uddannelsespladser, der allerede er i dag, straks kan blive brugt til de lang-

tidsledige. Det vil selvfølgelig ikke være muligt konkret at opregne, hvilke uddannelses-tilbud der vil blive brugt for, og det er selvfølgelig det, oppositionen gerne vil have at vi skal. Så meget planlæggere kan vi ikke være, for vi kender ikke fremtidens behov, i hvert fald ikke ud i alle detaljer. Der vil blive brugt for en bred vifte af efteruddannelse og videreuddannelse, og jeg tror ikke, at der bliver tale om egentlig total omskoling. Vi ved, at der er en masse brancher, som mangler arbejdskraft og i hvert fald vil komme til at gøre det i fremtiden inden for træ, tekstil, beklædning, jern og metal samt den kemiske industri. Der er masser af stillinger, og der kommer flere, og det er vigtigt, at vi ikke går glip af de eksportmuligheder, der ligger her, blot fordi vi mangler kvalificerede til at tage de nye job.

Specielt er det vigtigt, at de unge kommer i gang og ikke indstiller sig på livslangt at skulle gå og vente på et job, som aldrig kommer. For de lidt ældre er det imidlertid også vigtigt, at de får mulighed for stadig væk at få jobtilbuddet, og det er selvfølgelig ikke nemt for 55-årige at skulle gå i gang med noget nyt, hvorfor man også har taget hensyn til dette i lovgivningen.

Samtidig er vi meget tilfredse med, at man også har tænkt på, at mange ledige måske kunne starte for sig selv og lave deres egen virksomhed, og derfor er vi glade for ideen om en iværksætterydelse, hvor man kan få halvdelen af den maksimale dagpengeydelse i en periode på op til 3½ år. Vi håber, at det vil sætte noget i gang, som ellers ikke kunne have været muligt.

Med lovforslag nr. L 110 bliver det også muligt at forlænge dagpengereetten for dem, som ikke har opnået beskæftigelse efter uddannelsesstilbuddet. Det er rigtigt, at det betyder en nedsat ydelse, 70 pct. det første år og derefter 55 pct., og det har der så været udgydt megen vrede over, også i dag. Men det nuværende dagpengesystem kan ikke fortsætte. Man bliver nødt til at tage stilling til, hvilke mål man ønsker dagpengesystemet skal opfylde. Det har aldrig været meningen med systemet, at man skulle opnå en dagpengegenerator, hvor de langtidsledige gik fra ledighed til jobtilbud i én uendelighed. Selv socialdemokratiet har jo, som det tidligere har været nævnt her i dag, været inde på tanker om, at der skulle være visse tids-